

Målsætning og arbejdsprogram

Udvalget for Skov og Mark

Brunnberg 2024

MALSÆTNING OG ARBEJDSPROGRAM

Drift og pleje af byens fællesarealer – udvalget for mark og skov.

Brunnberg er på riks niveau udpeget som "Naturvård" - område og indgår derfor i Hagfors kommunes Naturvårds- og friluftplan fra 2023. Udvalgets målsætning og arbejdsprogram tager udgangspunkt i heri.

Generelle målsætninger

Den generelle målsætning for drift og pleje tager udgangspunkt i Brunnberg bys værdier, herunder i respekten for artsrigdom.

Landskabet i og omkring byen skal holdes åbent, så de eksisterende vide udsigter kan bevares.

Høslæts- markerne skal fortsat slå, for at undgå at de springer i skov, samtidig med at den vilde eng- og overdrevsflora i videst muligt omfang bevares og øges i omfang

Skovarealerne drives og plejes med henblik på at etablere stabile skovtyper/-områder med ringe plejebehov og stor biologisk diversitet.

Byens interne arealer omkring bebyggelse og veje, holdes velplejede ved røjning af græs, urter og uønsket træagtig opvækst. De interne områder friholdes for skæmmende oplagring/henstilling. Værdifulde karaktertræer og landskabs historiske elementer som f.eks. røser, skal beskyttes og bevares.

Pleje af delområder

Markarealer – høslætsområder – se matrikelkortet

Byens åbne marker herunder boldbanen skal i store træk drives/plejes som det er sket i de sidste 40-45 år, dette er sket gennem slåning af græs og uden brug af kunstgødning og bekæmpelsesmidler.

De store og små, åbne arealer drives fortsat ved høslæt jf. anbefalingerne i Hagfors kommunes Naturvårdsplanen.¹

Interne fællesarealer – naturprægede småområder:

- De interne arealer som ikke kan slå med større maskiner, skal plejes ved manuel fjernelse af træ opvækst med ørnenæb/buskrydder – det søges fortsat udført gennem "Onsdagsarbejde" el. betalt arbejde.

Boldbanen plejes gennem slåning eller afgræsning og fjernelse af træ opvækst.

I det omfang det er muligt og ønskes, kan udvalget bestemme floradiversiteten på markarealerne underlagt slåningsplanerne. Dette kan bestemmes ved brug af Raunkjærs cirkel². Metoden vil belyse effekten af byens indsat med høslæt og fjernelse heraf.

---

¹ Hagfors kommune, Naturvårdssplan del 1, side 27.

<https://www.hagfors.se/undersidor/miljo-och-energi/naturvard/naturvards--och-friluftplan.html>

² Raunkjærs cirkel er en simpel metode, der hurtigt og med lidt udstyr kan skitserer artsdiversiteten i et givent område.

Faktaboks - diversitet (betydning³: *mangfoldighed; forskellighed*):

- I områder hvor der ikke bliver slået, vil artsdiversiteten være lav og ofte domineret af få arter
- I områder der bliver slået, men hvor det slåede bliver efterladt, vil artsdiversiteten være højere end uslåede arealer, men vil fortsat være domineret af få, men stærke arter. Dette skyldes at næringsindholdet fra det slåede vil blive frigivet til omgivelserne og favoriserer hurtigtvoksende arter som græs og tidsler, der trives godt i næringsrig jord.
- I områder hvor der både bliver slået og fjernet hø, vil artsdiversiteten være højere end på de andre områder. Det skyldes, at jorden ikke tilføres næringsstoffer fra de slåede planter. Den næringsfattige jord vil give plads til flere langsomtvoksende arter, som omfatter mange små engblomster.

I slåningsplanen af engområderne, vil vi med års mellemrum lade de områder, der slås og hvor høet fjernes, lade dem henstå uden slåning - dette for at vi om sommeren vil kunne se og nyde områdets øgede diversitet og for at give øget mulighed for frøspredning.

Skovarealerne

Skovområderne kan groft inddeles i 4 typer:

- a. Stabile skovområder, hvor opvækst holdes nede med rydning, til sikring af et frit udsyn.
- b. Brændeskov. Heri foretages udtynding af større træer til brænde. Det skal bemærkes at fældning foretages under hensyn til ikke at skabe øget mulighed for opvækst af underskov.
- c. Opvækstskov. Primært de områder, hvori der i 2010 blev foretaget omfattende skovning. I udgangspunktet henstår områderne urørte - evt. foretages udtynding for at skabe bedre vækstbetingelser for udvalgte træer.
- d. Områder med særligt beskyttelsesbehov. Disse områder har i mange år stort set ligget uberørt hen. I disse områder skal der ikke udføres skovning, udtynding eller rydning af nogen art.

Generelt for alle skovområder gælder, at udgåede og døende træer henstår som levesteder for bl.a. fugle, insekter og mikroorganismer. Dog skal risikotræer, der vurderes som farlige for almindelig færdes på veje, beskæres således at de ikke udgør en risiko.

---

³ <http://ordnet.dk/ddo/>

Retningslinjer for de praktiske plejeopgaver, brændehugst, skovpleje m.m.

Bevaringsværdige naturelementer

Udvalget udarbejder og gennemfører en registrering, kortlægning og evt. afmærkning af værdifulde karaktertræer og landskabshistoriske elementer.

Brændeforsyning

Ejere i Brunnberg kan foretage fældning på byens fælles jord. Forud herfor skal dette vurderes og godkendes i forhold til nærværende plan for byens udvikling af mindst et medlem af udvalget.

Træbevoksning i det indre byområde

Husejere kan have ønsker om udtynding eller fældning af større eller mindre træer på fællesarealer i husenes nærmeste omgivelser. Sådanne ønsker vurderes af udvalget for mark og skov.

Udvalget kan iværksætte begrundet udtynding/fældning som led i byens brændeforsyning/drift.

Rydning el. pleje af opvækst i skovbevoksninger

Ved den gennemgang/besigtigelse af mark og skov, som udvalget foretager, omfatter bl.a. en vurdering af behovet for rydning af træagtig opvækst. I vurderingen indgår behovet for bevaring af opvækst m.h.p. den langsigtede skovtilvækst (det er ideelt med en fler-aldring skov = "daurwald")

Større driftsopgaver vedr. marker og skov

Større driftsopgaver udføres af eksterne entreprenører udefra. Udvalget for mark og skov kan lave aftaler om afgræsning af arealer.

Faste huskepunkter for udvalgets årlige tilrettelæggelse af plejearbejder (årsbesigtigelse)

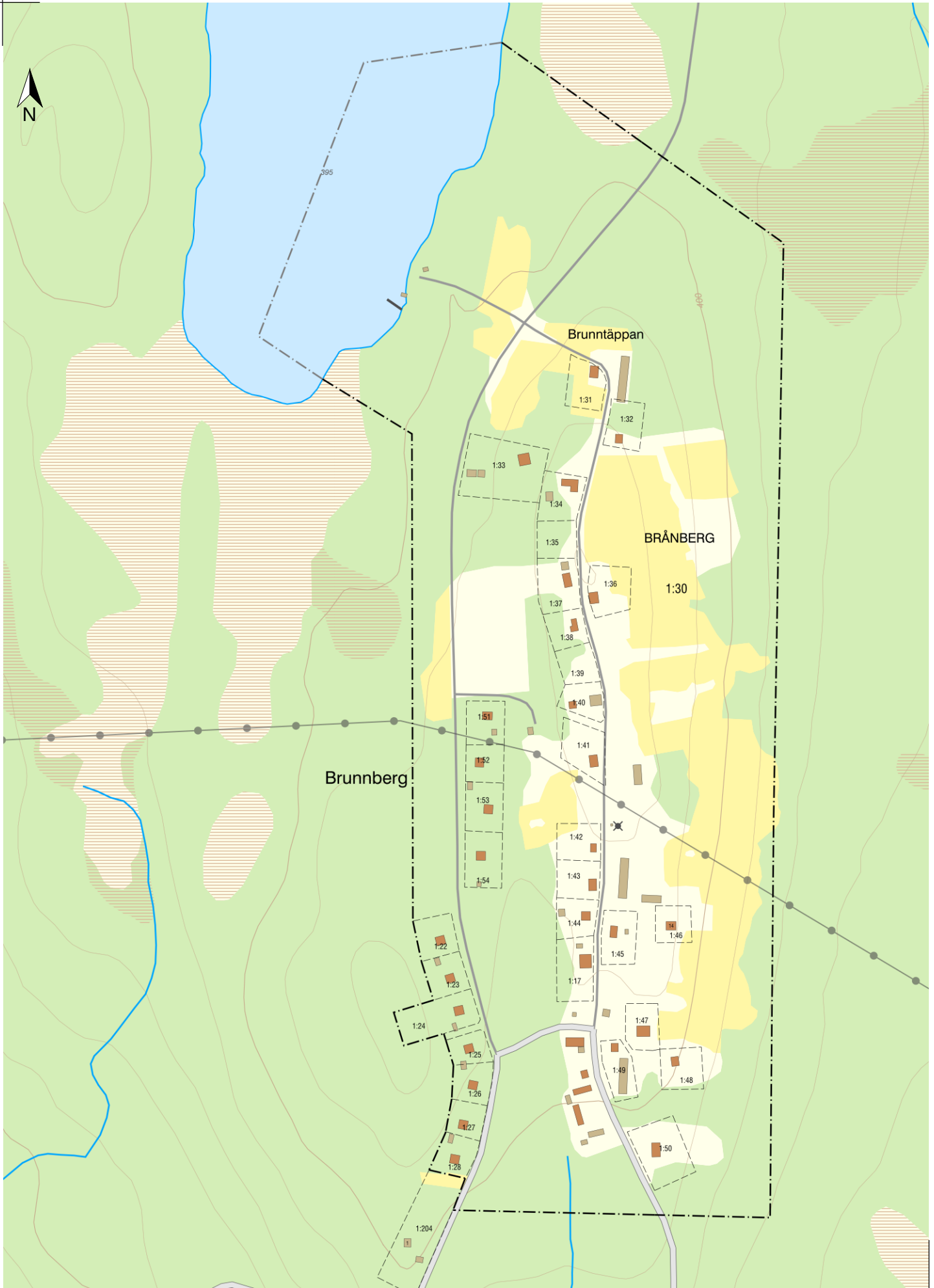
- a. Gennemgang af de interne åbne fællesarealer: - prioritering af områder der skal ryddes for uønsket opvækst af træer, buske mv. (til brug for "onsdagsarbejde"). Oprydning efter stormfald.
- b. Vurdering af græsslåning
- c. Gennemgang af skovbevoksninger: prioritering af behov for rydning og udtynding af opvækst (til brug for "onsdagsarbejde").
- d. Gennemgang af skovområder og den "husnære" træbevoksning: - fastlæggelse af brændefældnings- områder og enkelttræer.

Kilder:

Skyddad natur - Naturvårdsverket: <https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

Hagfors kommune - Naturvårds- och friluftspan:

<https://www.hagfors.se/undersidor/miljo-och-energi/naturvard/naturvards--och-friluftspan.html>

HEMSJÖN

A
B
C
D

C

Fotbollsplan

Skolan

Skovstugan

Skog och träbevoksning

Uppväxst-skog

Lysåbent: slåtter, gräsmark/-vall

MÅL 1:3000

50 0 100 200 300 M

BRUNNBERG BY - Mark och skog

Registrering Okt. 2015. Peter Thorsen, Fallåsen